

Elintarvikealan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

TUTKINTOJEN MÄÄRÄT

Elintarvikealan perustutkinto (PT): 663 kpl

v. 2022 706 kpl, v. 2023 752 kpl

Elintarvikejalostuksen ammattitutkinto (AT): 60 kpl

v. 2022 52 kpl, v. 2023 47 kpl

Elintarviketeollisuuden ammattitutkinto (AT): 48 kpl

v. 2022 26 kpl, v. 2023 77 kpl

TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT

Elintarvikealan PT: 7 560 kpl

v. 2022 8 018 kpl, v. 2023 8 206 kpl

Elintarvikejalostuksen AT: 267 kpl

v. 2022 217 kpl, v. 2023 250 kpl

Elintarviketeollisuuden AT: 201 kpl

v. 2022 121 kpl, v. 2023 264 kpl

**Yhteiset
tutkinnon osat
(YTO):
327 kpl**

**Paikalliset
tutkinnon osat:
132 kpl
v. 2023 155 kpl**

Elintarvikealan PT

Elintarviketeknologian osaamisala 81 kpl

v. 2022 60 kpl, v. 2023 110 kpl

Leipomoalan osaamisala 543 kpl

v. 2022 564 kpl, v. 2023 568 kpl

Liha-alan osaamisala 18 kpl

v. 2022 36 kpl, v. 2023 27 kpl

Meijerialan osaamisala 18 kpl

v. 2022 31 kpl, v. 2023 30 kpl

Ei tietoa 3 kpl

v. 2022 17 kpl, v. 2023 16 kpl

Elintarvikejalostuksen AT

Alkoholijuomien valmistuksen osaamisala 30 kpl

v. 2022 27 kpl, v. 2023 21 kpl

Elintarvikealan osaamisala 6 kpl

v. 2022 7 kpl, v. 2023 8 kpl

Liha-alan osaamisala 21 kpl

v. 2022 14 kpl, v. 2023 16 kpl

Ei tietoa 3 kpl

v. 2022 0 kpl, v. 2023 1 kpl

Elintarviketeollisuuden AT

Elintarvikealan osaamisala 9 kpl

v. 2022 8 kpl, v. 2023 26 kpl

Liha-alan osaamisala 36 kpl

v. 2022 17 kpl, v. 2023 51 kpl

Ei tietoa 3 kpl

v. 2022 1 kpl, v. 2023 0 kpl

OPISKELUN TAVOITE KOKO TUTKINTO TAI TUTKINNON OSA/OSIA

Elintarvikealan PT

koko tutkinto
4 641 kpl

tutkinnon
osa/osa
627 kpl

Elintarvikejalostuksen AT

koko tutkinto
222 kpl

tutkinnon
osa/osa
48 kpl

Elintarviketeollisuuden AT

koko tutkinto
156 kpl

tutkinnon
osa/osa
54 kpl

Elintarvikealan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

TUTKINTOJEN MÄÄRÄT

Leipomoalan ammattitutkinto (AT): 66 kpl

v. 2022 61 kpl, v. 2023 45 kpl

Leipomoalan erikoisammattitutkinto (EAT): 36 kpl

v. 2022 25 kpl, v. 2023 29 kpl

Elintarvikealan erikoisammattitutkinto (AT): 27 kpl

v. 2022 9 kpl, v. 2023 1 kpl

TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT

Leipomoalan AT: 315 kpl

v. 2022 300 kpl, v. 2023 237 kpl

Leipomoalan EAT: 138 kpl

v. 2022 91 kpl, v. 2023 93 kpl

Elintarvikealan EAT: 54 kpl

v. 2022 29 kpl, v. 2023 28 kpl

Leipomoalan AT

Kondiittorikisälli 36 kpl

v. 2022 37 kpl, v. 2023 25 kpl

Leipomoteollisuuden kisälli 6 kpl

v. 2022 3 kpl, v. 2023 1 kpl

Leipurikisälli 21 kpl

v. 2022 19 kpl, v. 2023 18 kpl

Leipomoalan EAT

Kondiittorimestari 18 kpl

v. 2022 11 kpl, v. 2023 19 kpl

Leipurimestari 15 kpl

v. 2022 13 kpl, v. 2023 10 kpl

Elintarvikealan EAT

Ei osaamisaloja tai tutkintonimikkeitä

OPISKELUN TAVOITE KOKO TUTKINTO TAI TUTKINNON OSA/OSIA

Leipomoalan AT

koko tutkinto
291 kpl

tutkinnon
osa/osia
24 kpl

Leipomoalan EAT

koko tutkinto
105 kpl

tutkinnon
osa/osia
33 kpl

Elintarvikealan EAT

koko tutkinto
54 kpl

tutkinnon
osa/osia
0 kpl

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Perustutkinnon suoritusmäärät 2024

Elintarvikealan PT:n suoritusmäärät ovat keskimäärin vuosiin 2022/2023 verrattuna pudonneet n. -9 %. Vuosittainen vaihtelu voi vaikuttaa suoritusmääriin, koska valmistuminen on mahdollista läpi vuoden. Valtion säästötoimet ovat saattaneet vaikuttaa opiskelijamäärään sekä halukkuuteen hakeutua ammatilliseen koulutukseen.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

Tutkinnon osien suoritusmäärät ovat myös pienentyneet. Lukiopaikkojen lisääminen, ikäluokkien pienentyminen sekä aikuiskoulutustuen poistaminen 1.6.2024 on vaikuttanut tutkinnon osien suoritusmääriin.

Osaamisalojen suoritusmäärät

- Suurin osaamisala PT:ssa oli leipomoala, joka oli 82 % kaikista elintarvikealan perustutkinnon suorituksista. Toiseksi suurin osaamisala oli elintarviketeknologian osaamisala, joka oli 12 % perustutkinnon suorituksista.
- Liha- ja meijerialan osaamisalojen tutkintosuoritukset ovat lähes puolittuneet, ja niitä on molempia 2,7 % kaikista PT:n suorituksista.
- Ei tietoa olevien tutkintosuoritusten lukumäärä on pudonnut huomattavasti.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suoritusmäärä 2024

Ovat säilyneet lähes ennallaan, poikkeuksena elintarvikealan EAT, jossa määrät ovat moninkertaistuneet. Huolenaiheena leipomoalan AT- ja EAT-suoritusten vähäiset lukumäärät.

Paikalliset tutkinnon osat

Suorituksia 135 kappaletta, jossa on laskua vuoteen 2023 verraten -13 %. Pohdintaa vaikeuttaa, ettei paikallisten tutkinnon osien nimiä ole mainittu Vipusen tilastossa. Paikalliset tutkinnon osat painottuvat keskimääräistä pienempiin koulutuksen järjestäjiin sekä maantieteellisesti maakuntiin.

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

Elintarvikealan PT 663 kpl lukumäärä on vähentynyt verraten vuoteen 2023 -13 % (89 kpl). Lukiopaikkojen lisääminen ja ikäluokkien pienentyminen on vaikuttanut suoritustuloksiin. Tutkintosuoritukset keskittyvät entistä enemmän suurimpiin koulutuksenjärjestäjiin sekä suurimpiin asutuskeskuksiin.

Elintarvikejalostuksen AT 60 kpl suoritusmäärät ovat kasvaneet kahden viime vuoden aikana. Suurimpana on ollut alkoholijuomien valmistuksen osaamisalan tutkintosuoritusten lisääntyminen, jotka olivat vuonna 2024 50 % kaikista tutkintosuorituksista, toisena liha-ala 35 %.

Elintarviketeollisuuden AT 48 kpl vuosittainen tutkinto suoritusten lukumäärän vaihtelu on ollut voimakasta kahden viime vuoden aikana: v. 2022 26 kpl ja v. 2023 77 kpl. Suurimpana osaamisalana on ollut liha-ala, jossa 75 % tutkintosuorituksista.

Leipomoalan AT 66 kpl vuosittainen osaamisalakohtainen vaihtelu on melko pientä.

Leipomoalan EAT 36 kpl vuosittainen osaamisalakohtainen vaihtelu on melko pientä. Leipomoteollisuuden suoritukset ovat lähes nolla vuosittain.

Elintarvikealan EAT 27 kpl Tutkintosuoritusten lukumäärä on moninkertaistunut vuosiin 2022 9 kpl ja 2023 1 kpl verraten. Määrän kasvu johtuu lähes kokonaan yhden yrityksen oppisopimuskoulutuksesta.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

Elintarvikealan PT:n tutkinnon osia on suoritettu 5 268 kpl, 4641 kpl/ 91,3 % on koko tutkintoja. Eniten tutkinnon osan suorituksia on Elintarviketuotannossa toimimisessa 834 kpl ja vähiten Vähittäiskaupan palvelutiskillä toimiminen 3 kpl.

Elintarvikejalostuksen AT:n tutkinnon osia on suoritettu 270 kpl, joista 222 kpl/82 % on koko tutkinnon suorituksia. Eniten tutkinnon osan suorituksia on Elintarviketurvallisuuden hallinta 69 kpl ja vähiten Teurastaminen 3 kpl.

Elintarviketeollisuuden AT:n tutkinnon osia on suoritettu 207 kpl, joista 156 kpl/73,1 % on koko tutkintoja. Eniten tutkinnon osan suorituksia on Lopetusasetuksen mukainen toiminta teurastamossa 51 kpl ja vähiten Siipikarjan lihan leikkaaminen 3 kpl.

Leipomoalan AT:n tutkinnon osia on suoritettu 315 kpl, joista 291 kpl/ 93,1 % on koko tutkinnon suorituksia. Eniten tutkinnon osan suorituksia on Elintarviketurvallisuuden hallinta 57 kpl ja vähiten Pakkaamo- ja lähettämötoiminnot leipomoteollisuudessa 3 kpl.

Leipomoalan EAT:n tutkinnon osia on suoritettu 138 kpl, joista 105 kpl/ 78,3 % on koko tutkinnon suorituksia. Eniten tutkinnon osan suorituksia on Leipomon erikoistuotteiden suunnittelu ja valmistus 21 kpl ja vähiten Leipomoalan kansainvälinen kilpailutoiminta 3 kpl.

Elintarvikealan EAT:n tutkinnon osia on suoritettu 54 kpl, joista 54 kpl/ 100 % on koko tutkinnon suorituksia. Eniten tutkinnon osan suorituksia on Esimiestyö elintarvikeyrityksessä 24 kpl ja vähiten Tuotekehitys elintarvikeyrityksessä 3 kpl.

Elintarvikealan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN		TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN	
JÄRJESTÄMISLUVAT		Pohdinnat	
Elintarvikealan PT: 56 kpl Elintarvikejalostuksen AT: 13 kpl Elintarviketeollisuuden AT: 14 kpl		Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen Elintarvikealan perustutkinnon suoritusmäärät painottuvat Uudenmaalle ja pääkaupunkiseudulle ja mm. Joensuuhun, Tampereelle, Turkuun, Kuopioon ja Ouluun. Ruotsinkielisen perustutkinnon suoritusmäärät ovat laskeneet ja määrä oli 2024 1,81 % (v. 2023 määrä oli 4 %). Eri osaamisaloilta on valmistunut seuraavasti: leipomoala 543, elintarviketeknologia 81, liha- ja meijeriala molemmat 18. Elintarvikejalostuksen tutkintojen suoritusmäärät (kokonaismäärä 60) ovat painottuneet Hämeeseen (33 kpl) ja Rovaniemelle (12 kpl). Pääkaupunkiseudulla ei ollut suorituksia v. 2024. Alkoholijuomien valmistuksen osaamisalalla oli valmistuneita 30 (Hämeen alue) ja liha-alalla 21. Elintarviketeollisuuden ammattitutkintojen suoritusmäärät (kokonaismäärä 48) keskittyvät erityisesti Seinäjoen (18 kpl), Rauman (15 kpl) ja Forssan (9 kpl) alueille. Liha-alan osaamisala kattaa pääosan valmistuneista (36 kpl). Järjestämislupa englannin kielellä on yhdellä koulutuksen järjestäjällä.	
AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT		SUORITETTUJEN TUTKINTOJEN KIELET	
Elintarvikealan PT: 35 kpl Elintarvikejalostuksen AT: 8 kpl Elintarviketeollisuuden AT: 5 kpl		Elintarvikealan PT Suomi 98,19 % Ruotsi 1,81 %	
EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT		Elintarvikejalostuksen AT Suomi 100 %	
Elintarvikealan PT: 21 kpl Elintarvikejalostuksen AT: 5 kpl Elintarviketeollisuuden AT: 9 kpl		Elintarviketeollisuuden AT Suomi 100 %	

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN		TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN Pohdinnat	
JÄRJESTÄMISLUVAT		SUORITETTUJEN TUTKINTOJEN KIELET	Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen Leipomoalan AT:n suoritusmäärät (kokonaismäärä 66) keskittyvät erityisesti Helsingin alueelle (15 kpl), Rauman (12 kpl), Lahden ja Etelä-Karjalan (9 kpl) ja Espoon (6 kpl) alueille. Leipomoalan EAT:n osalta suoritusmäärät (kokonaismäärä 36) jakaantuvat Espoon, Etelä-Karjalan ja länsirannikon alueille (jokaisessa 9 kpl) ja muut suoritusmäärät hajaantuvat ympäri Suomen lukuun ottamatta Pohjois-Suomea. Elintarvikealan EAT:n suoritusmääristä kolmannes toteutuu ruotsinkielisenä. Tutkintojen suoritusmäärät (kokonaismäärä 27) painottuvat Keski-Uudenmaan (18 kpl) alueelle.
Leipomoalan AT: 20 kpl Leipomoalan EAT: 12 kpl Elintarvikealan EAT: 10 kpl			
AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT			
Leipomoalan AT: 14 kpl Leipomoalan EAT: 9 kpl Elintarvikealan EAT: 4 kpl		Leipomoalan AT Suomi 100 % Leipomoalan EAT Suomi 100 % Elintarvikealan EAT Suomi 66,67 % Ruotsi 33,33 %	
EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT			
Leipomoalan AT: 6 kpl Leipomoalan EAT: 3 kpl Elintarvikealan EAT: 6 kpl			

Elintarvikealan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

Elintarvikealan PT Työpaikka 80,2 % Oppilaitos 14,5 % Työpaikka + oppilaitos 1,4 % Ei tietoa 3,9 % Elintarvikejalostuksen AT Työpaikka 48,9 % Oppilaitos 48,9 % Työpaikka + oppilaitos 1,1 % Ei tietoa 1,1 % Elintarviketeollisuuden AT Työpaikka 97,0 % Oppilaitos 0,0 % Työpaikka + oppilaitos 0,0 % Ei tietoa 3,0 %	Leipomoalan AT Työpaikka 70,3 % Oppilaitos 4,0 % Työpaikka + oppilaitos 12,9 % Ei tietoa 12,8 % Leipomoalan EAT Työpaikka 69,6 % Oppilaitos 8,7 % Työpaikka + oppilaitos 2,2 % Ei tietoa 19,5 % Elintarvikealan EAT Työpaikka 100 % Oppilaitos 0,0 % Työpaikka + oppilaitos 0,0 % Ei tietoa 0,0 %	Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta - Tilastojen mukaan näytöistä valtaosa suoritetaan työpaikoilla, pois lukien elintarvikejalostuksen AT. Tutkinto onkin suunnattu myös yrittäjiksi aikoville, jolloin valmistuslaitteistoja tai -tiloja ei vielä välttämättä ole. Tämä nostaa oppilaitoksessa tehtävien näyttöjen määrää. - Verrattaessa viime vuoden tietoihin on erikoista huomata, että "ei tietoa" prosenttiosuudet ovat osin pysyneet lähes samalla tasolla. Vain leipomoalan koulutuksissa se on noussut merkittävästi. Power Bi-tilastoja tutkittaessa havaittiin, että ei tietoa -kirjaukset olivat tietyn koulutuksen järjestäjän. Toisen tilaston valossa näyttää kuitenkin siltä, että arviointi on kuitenkin ollut kaksikantainen, jolloin kyseessä on siis kirjaamisvirhe tai kirjautumisvirhe, joka tarkistetaan. - Alan tutkinnoissa ei merkittävää muutosta suorituspaikkojen jakautumisen suhteen. Perustutkinnon oppilaitosnäyttöihin syynä lienevät erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat ja osin työpaikkojen ja opiskelijoiden kohtaanto. Juomien valmistus voi olla yksi tulevaisuuden kasvuala, näissä esim. vientipotentiaalia. Tämän alan koulutukseen kannattaa panostaa.
---	--	---

Elintarvikealan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (arviointiasteikko 1-5)
OPISKELIJAPALAUTTEEN PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT Elintarvikealan PT 4,6 Elintarvikejalostuksen AT 4,7 Elintarviketeollisuuden AT 4,7 (kansallinen keskiarvo 4,6)
TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE Elintarvikealan PT 4,4 Elintarvikejalostuksen AT 4,1 Elintarviketeollisuuden AT 4,4 (kansallinen keskiarvo 4,2)
TYÖPAIKKAPALAUTE Elintarvikealan PT 4,3 Elintarvikejalostuksen AT 4,2 Elintarviketeollisuuden AT 4,1 (kansallinen keskiarvo 4,2)

Pohdinnat

Opiskelijapalaute

Elintarvikealan PT:n päättökyselyn keskiarvo on sama kuin kansallinen keskiarvo. Elintarvikejalostuksen ja elintarviketeollisuuden keskiarvo on kymmenyksen korkeampi verrattuna kansalliseen keskiarvoon. Yleisesti kaikkien tutkintojen palautteiden keskiarvot ovat korkealla tasolla.

Työpaikkaohjaajapalaute

Elintarvikealan PT:n ja elintarviketeollisuuden AT:n palaute keskiarvot ovat noin kaksi kymmenystä korkeammat kuin kansallinen keskiarvo. Elintarvikejalostukset AT:n reilun kymmenyksen matalampi.

Kaikkien toimialan tutkintojen vastausprosentti vuonna 2024 oli 28,7. Vuonna 2023 vastausprosentti oli 26,8.

Työpaikkapalaute

Kaikkien tutkintojen keskiarvot ovat lähestulkoon samalla tasolla verrattuna kansalliseen keskiarvoon.

Kaikkien toimialan tutkintojen vastausprosentti 43 % on hieman noussut vuodesta 2023 40,1 %. Vuonna 2022 vastausprosentti oli 26,3.

Elintarvikealan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (arviointiasteikko 1-5)	Pohdinnat	
OPISKELIJAPALAUTTEEN PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT Leipomoalan AT 4,9 Leipomoalan EAT 4,9 Elintarvikealan EAT 4,8 (kansallinen keskiarvo 4,6)	Opiskelijapalaute Kaikkien tutkintojen keskiarvot (0,2-0,3 yksikköä) ovat selkeästi korkeammat verrattuna kansalliseen keskiarvoon. Kaikkien toimialan tutkintojen vastausprosentti rahoituskaudella 1.7.2023-30.6.2024 oli 53,2. Edellisellä rahoituskaudella 1.7.2022-30.6.2023 vastausprosentti oli 52,7.	Työpaikkapalaute Leipomoalan AT:n ja leipomoalan EAT:n osalta palautekeskiarvot ovat samalla tasolla kuin kansallinen keskiarvo. Elintarvikealan EAT:n ei ole annettu riittävästi palautteita (yli 5 kpl) ja siksi ei ole saatu keskiarvoa.
TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE Leipomoalan AT 4,6 Leipomoalan EAT 4,7 Elintarvikealan EAT 0 kpl (kansallinen keskiarvo 4,2)	Työpaikkaohjaajapalaute Leipomoalan AT:n ja Leipomoalan EAT:n osalta palautekeskiarvot ovat selkeästi korkeammat verrattuna kansalliseen keskiarvoon. Elintarvikealan EAT:ssa ei ole annettu riittävästi palautteita (yli 5 kpl) ja siksi ei ole saatu keskiarvoa.	
TYÖPAIKKAPALAUTE Leipomoalan AT 4,2 Leipomoalan EAT 4,3 Elintarvikealan EAT 0 kpl (kansallinen keskiarvo 4,2)		

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa

Elintarvikealan PT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 84,8 % Ei tietoa 1,3 % Elintarvikejalostuksen AT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 84,1 % Ei tietoa 0,0 % Elintarviketeollisuuden AT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 98,5 % Ei tietoa 1,5 % Leipomoalan AT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 91,2 % Ei tietoa 1,0 %	Leipomoalan EAT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 91,3 % Ei tietoa 0,0 % Elintarvikealan EAT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 100,0 % Ei tietoa 0,0 % OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA Elintarvikealan PT Keskiarvo 3,9 Ammatillinen tutkinnon osa 4,1 Yhteinen tutkinnon osa 3,6 (kansallinen ka. 3,7, keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä)	Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta • Alan tutkintojen arvioinnin kaksikantaisuus toteutuu hyvin. Prosenttiosuudet ovat pysyneet hyvällä tasolla, eikä suuria muutoksia ole viime vuoteen verrattuna. • Elintarvikejalostuksen AT:n näytöistä noin puolet on suoritettu oppilaitoksessa, joissa arviointi on suoritettu kuitenkin kaksikantaisesti. • Osaamisen arvioinnin arvosana perustutkinnossa on kivasti yli kansallisen keskiarvon, ammatillisissa tukinnon osissa.
--	---	--

Elintarvikealan työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2024

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU Pohdinnat

Oppilaitoksessa järjestettävät näytöt

- Oppilaitosympäristön tulee pysyä ajan ja hermolla alan teknologian suhteen, jolloin pystytään takaamaan laadukas näyttö- ja oppimisympäristö sekä arvioinnin kaksikantaisuus.

Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmat

- Toteuttamissuunnitelmat ovat pääsääntöisesti laadukkaasti kirjoitettuja. Vielä kannattaa kiinnittää dokumentin ulkopuoliseen linkityksiin, toimivatko linkit ja ovatko dokumentit saatavilla oppilaitoksen ulkopuoliselle tahoille.
- Koulutuksen järjestäjä koki, että osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmassa on liikaa otsikoita ja niiden alaotsikoita.

Koulutuksen järjestäjien kehittämiskohteet

- Elintarvikejalostuksen AT:n kaksikantaisuus on noussut muutaman prosenttiyksikön, mikä on hyvää kehitystä. Suhteessa muihin tutkintoihin luku on pieni ja on pohdittavan työelämän edustuksen lisäämistä osaamisen arvioinnissa.

Muut huomiot

- Koulutusten järjestäjien tulisi kiinnittää huomiota oikeellisiin kirjauksiin näyttöjen arvioijien ja näyttöpaikkojen suhteen. Yhden toimijan iso tilastovirhe johtaa koko valtakunnallisen tilaston vääristymään.
- Opettajat toivovat OPH:n koulutuksia alaan liittyen.

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta

Elintarvikealan PT

Perustutkinnon toimivuus ja tutkinnon rakenne koetaan pääosin hyvänä. Tutkinnon perusteiden rakenteesta hiukan kritiikkiä on saanut ammattitaitovaatimusten haastavuus. Sekä osin arvioinnin kriteerien tiukentuminen, tasoilla T1 ja K5. Tutkinnon muodostuminen osin hankalaa kun pisteet ei mene tasan, on vaikea saada tasan 145 osaamispistettä.

Alueellisesti saatetaan kokea, että leipomoalan ohjaus ja käynnissäpito -tutkinnon osa on haastava toteuttaa työelämässä. Tutkinnon osan vaatimukset koetaan suuntautuneen isoon teollisuuteen, näiden tulisi kuitenkin olla skaalautuvia myös pieneen työpaikkaan.

Tutkinnon osissa vaatimukset ovat kuvattu osin tuotekohtaisesti, jolloin työssäoppimispaikkojen löytäminen voi olla haastavaa.

Oppilaitoksen edustajat ovat kritisoineet ammattitaitovaatimusten paljoutta.

Perustutkinnon arviointitasoa viisi on lähes mahdotonta saavuttaa oppilaitoksen sekä työelämäedustajien mielestä.

Prosessien ohjaus ja käynnissä pito -osa koetaan hankalaksi käyttää, koska se palvelee parhaiten suuria teollisuusleipomoita.

Vierailukäynnin yhteydessä toteutettu käynti myymäläleipomoon osoitti, että kyseistä tutkinnon osaa pystyttiin kuitenkin toteuttamaan siellä.

Elintarviketeollisuuden AT

Tutkinnon peruste ja sen rakenne vastaavat elintarviketeollisuuden työelämää ja sen eri työtehtäviä hyvin.

Jotkut yksittäiset ammattitaitovaatimusten kriteerit eivät kaikissa alan työtehtävissä käytännössä toteudu. Muutoin toimivuus vastaa alan työelämää hyvin.

Elintarviketeollisuuden AT, Leipomoalan AT, Leipomoalan EAT, Elintarvikealan EAT sekä tutkintorakenne

Vierailukäynneillä tai toimikunnan kokouksissa ei ole ollut mainittavaa.

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2024.

Vipusen raporttiseloitteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista, osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelmista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnöt. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www](http://www.oph.fi)-sivustolla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSSTYRELSEN